

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

فامل ، متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی - مؤالات -

شماره تلفن : ۸۸۹۴-۸۸۹۵ - ۸۸۹۶-۵۴۴۸

۵ شنبه ۲۳ دیماه ۱۳۲۷

میزر: سید محمد هاشمی

سال چهارم - شماره ۱۱۴۰

صفحه ۲۸۹۳

قانونگذاری دوره پانزدهم

شماره مسلسل ۱۶۶۲

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - صورت مشروح مذاکرات صد و سی و سومین جلسه دوره پانزدهم از صفحه ۱ تا ۷
- ۴ - آگهی های رسمی ۹

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۳۳

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنج شنبه بیست و سوم دیماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس های قبل
- ۲ - قرائت ورقه استیضاح آقای عباس اسکندری
- ۳ - اعلام وصول طرح قانونی راجع باصلاح قانون انتخابات انجمن شرداری
- ۴ - بقیه سؤال آقای حاجری زاده و جواب آقای معاون نخست وزیر
- ختم جلسه بعنوان تنفس

مجلس پنجاه دقیقه بظهر بریاست آقای جواد کنگه ای (نایب رئیس) تشکیل گردید.

۱ - تصویب صورت مجلس های قبل

صورت جلسه قبل را آقای صدرزاده (منشی) بشرح زیر قرائت نمودند :

دیر آمدگان با اجازه - آقایان : دکتر آشتیانی
دکتر راجی - دکتر طباطبائی - فولادوند
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : محمد حسین
قشقایی - دکتر بقائی - مهدی ارباب - مهندس هدایت
مشایخی - مسعود تابانی - بوداغیان - خوبیار -
صاحب دیوانی - هراتی - کههدی - اسلامی

آقای صدرزاده ضمن بیان مطالبی مربوط به عوزه
انتخابیه خودشان نخست بتشکیل انجمن شهر تهران
اشاره نموده گفتند چند سال است پایتخت کشور انجمن شهر
ندارد در حالی که طبق اصول مشروطیت و حکومت
دموکراسی مردم باید بوسیله نمایندگان خود در
مصالح اجتماعی مداخله داشته باشند و وقتی که دولتها
اهالی پایتخت کشور را از چنین حق بزرگی محروم

یکساعت و ده دقیقه بظهر روز سه شنبه ۲۱ دیماه
مجلس بریاست آقای رضا حکمت تشکیل و صورت
جلسه پیش قرائت گردید.
اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس
خوانده شده است :
غائبین با اجازه - آقایان : ملک مدنی - حسن
اکبر - سلطانی رحیمیان - اورنگ - آفاخان بختیار
دکتر معظمی - گرگانی - فرامرزی - حسین و کیل -
برزین - فهردان - حسن مکرّم - حاج امین -
غائبین بی اجازه - آقایان : آشتیانی زاده -
بیات - تولیت - کامل ماگویی - اخوان - منصف -
ابوالقاسم بهمانی - نراقی - قوامی - آصف - ناصری
بهار - بین اسفندیاری - صفا امامی

میکند در شهرستان های کوچک دور افتاده چه خواهند
کرد؟ سپس با اشاره با آقای نخست وزیر و انتخابات
آئینه مملکت گفتند آقای ساعد می توانند انتخابات
انجمن شهر تهران را نمونه قدرت و توانائی خود
در حسن جریان انتخابات آئینه قرار دهند و بعد در
موضوع لایحه تاسیس دانشگاه در مرکز استانها
و علل فقدان وسایل تحصیلات عالی در ولایات و تخلیه
شهرستانها و تقاضای تصویب این لایحه از مجلس و
موضوع تریاک و الکل و تلکرافاتی که در موضوع منع
سکرات از فارس رسیده تقاضای تقدیم گزارش طرح هائی
که در کمیسیون کشاورزی و مبتکرانست شرحی
بیان داشته و بموضوع قاچاق هائی که در خرم شهر
شده پرداختند گفته اند اخیراً بعضی از پرونده ها بوده
شده و این اخلاص و تجری نسبت بدستگاه قضائی
مملکت است و دولت باید باسرع وقت قدرت قانونی
خود را در تعقیب مرتکبین بکار برد
آقای مهندس رضوی در باب مذاکرات خود
مربوط باجیر شدن اطفال و تعبیر بپرده فروشی توضیحی
دادند و سپس بموضوع دادگستری پرداخته گفتند
مملکت از قشورن و فرهنگ و غیره آباد نمی شود و
فقط از دادگستری و اجرای عدالت آباد میشود و
بمد وسایل آبادی و استقلال خود بخود فراهم می
گردد و بعد بیک پرونده که بس از رسیدگی در
دیوان کیفر بشعبه دیوان کشور ارجاع شده
اشاره نموده گفتند معاون دادگستری این پرونده را
بخلاف ترتیب در اختیار خود نگاه داشته و موق
گذاشته است از اعضاء این شعبه تقاضا کردند هل

• این مذاکرات مشروح یکصد و سی و سومین جلسه از پانزدهمین دوره قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

تاخیر تعیین تکلیف پرونده و تمویق آن را در جرایم توضیح دهند و تا وصول نظریه ایشان از تقدیم اعلام جرم کتبی خود داری خواهند کرد.

سپس شرحی راجع بر رئیس دادگستری بروجرد و ترتیب تهیه وسایل احضار مشارالیه بنام آقای آیه الله بروجردی ایراد نموده گفتند چون این شخص تحت تأثیر نیرفته موجبات تفریش را باین عنوان فراهم داشته اند و بد نسبت بسوه استفاده های مأمورین فونسلوگری - ورره و استانبول و بیروت و نقاط دیگر گفتند آنچه گفته بودند تأیید می کند ولی نسبت به پنج نفری که نام برده اند پس از تحقیقات ۳ نفر از ایشان را از آنچه گفته اند مبری میدانند و در خانمه بیانات خود از دولت تقاضا نمودند که بوسی از وزراء برای رسیدگی باوضاع تأسف انگیز کرمان و فقر و بدبختی اهالی آن سامان ایزام شود.

آقای دکتر اعتبار در پاسخ اظهارات آقای مهندس رضوی توضیحاتی دادند و گفتند که احضار رئیس صلیبه روی مصلحت خود مشارالیه بوده و قرار است دو باره بعمل مأموریت خود برود.

آقای سلطان العلماء نیز توضیح دادند که آقای آیه الله بروجردی در امور دوائر دولتی مداخله نمیکنند و این موضوع مربوط باقای آیه الله نیست.

آقای دکتر راجع بقاجاهای خوزستان گفتند جمعی در تهران با بستگی بمقامات بکمک یک دسته یهودی و عرب اجنبی در امور قاجار شرکت کرده اند و دست دادگستری بانها نمیرسد و تقاضا کردند آقای نخست وزیر درینباره توضیحاتی بدهند.

آقای امامقاسی با توضیحی راجع بوزارت دادگستری و ترتیب جریان امور و صدور رأی نسبت بیروندها معتقد بودند بدون تحقیق نباید باشخص حمله کرد اگر قصوری مشاهده شود تقصیر در قوانین مملکت است.

آقای سزاوار نیز توضیحاتی داده گفتند دیوان کشور فقط رسیدگی بقض قانون میکند.

آقای مسعود ثابتی پیشنهاد نمودند که طرح راجع بمالیاتها که بقید دو فوریت تقدیم شده در دستور مقدم باشد و توضیحی در اطراف آن دادند.

آقای طباطبائی معاون پارلمانی نخست وزیر گفتند پاسخ سؤال آقای حائری زاده را از طرف آقای نخست وزیر خواهند داد و آقای حائری زاده در تعقیب بیانات سابق خود در باب قضایای بجنورد که از طرف وزارت دادگستری مأمور رسیدگی بودند و اداره قشونی ممانعت میکرد و وزیر دادگستری نیز موافقت کرده بود شرحی بیان و اظهار عقیده نمودند که بودجه معاکهات قشون ضمیمه دادگستری و نفقات کمکی آن ضمیمه ژاندارمری و شهربانی شود و مانند سایر تشکیلات مملکت مطیع دولت باشد سپس با قرائت صورت سؤالی که تقدیم داشته بودند در موضوع قتل محمد مسعود گفتند عملیات شهربانی و یار که بدایت بیشتر اذمان را مشوب ساخت و حدسیات دیگری زده شد.

درین موقع چون عده برای مذاکره کافی نبود جلسه بتوقف ختم و بروز پنجشنبه محول گردید.

نایب رئیس - نسبت بصورت جلسه اعتراضی هست ؟ آقای ملکمدنی .

ملکمدنی - در جلسه قبلی چون بنده مرض بودم و در مجلس نبودم یک مذاکره ای راجع باین

موضوع قاجاق شده و در مجلس آقای دکتر راجی نماینده محترم مجلس يك تذکری دادند که در آن کار که يك پرونده مفصلی دارد دوتفر از نمایندگان هم شرکت داشته اند بنده چون نبودم و یقین دارم همه آقایان هم باین افکار عقیده بنده موافق هستند اگر خدای نخواستہ دو نفر نماینده برخلاف وظیفه در امر قاجاق مداخله کرده نباید حیثیت دیگران را لکه دار نمود (صحيح است) اما همه معتقدیم که این مطلب باید روشن شود بنده از مقام ریاست استعفا می کنم بنام حفظ حیثیت نمایندگان و بنام حفظ شئون مجلس شورای ملی از وزارت دارائی بخواهند که این مطلب را بیابند در پشت تریبون اظهار کنند اگر نماینده ای چنین عمل یلبدی کرده باید سلب مصونیت از او شود (صحيح است) و اگر هم نیست باید اینجا بگوید و رفع اتهام از همه ما بشود (صحيح است) .

نایب رئیس - در جلسه گذشته خود اینجناب سؤالی در این باره از دولت کرده ام که در روزنامه ها مندرج است البته دولت خواهد آمد و توضیحات کافی در این باره خواهد داد و فرمایشات شما هم کاملا درست است . آقای عباس اسکندری راجع بصورت جلسه است ؟

اسکندری - بله .

نایب رئیس - بفرمائید .

عباس اسکندری - مذاکره ای که بنده می خواهم بکنم و اعتراضی که بصورت جلسه داشتم يك قسمتی را آقای ملکمدنی فرمودند بنده لازم نمیدانم تذکر بدهم با آقای دکتر راجی که همان موقعی که صحبت کردند باید میفرمودند که نسبت بکدام نماینده نظر دارند بندهم که با ایشان گفته شد گفتند چون هنوز تحقیق کافی نیست بعداً خواهم گفت .

بنده عقیده ام این بود که بهتر بود اول تحقیق خودشان را کافی کردند و حالا هم که تحقیق شان کافی نیست که اینجا بگویند بهتر است این مطلب را پس بگیرند تا وقتی که تحقیق کافی بکنند . چون وقتی گفته شد دو نفر . دوتفری که اسم برده نشده مجموعه مجلس شورای ملی جزء آن دوتفری محسوب است (مکی نه آقای آنها که این کارها را میکنند معلوم است) اجازه بفرمائید معذک باید آقای مکی مشخص بشود که این اشخاص کی ها هستند . (نواب زدی - هر وقت رئیس بازرسی صورت داد میگوید) بنده از جناب آقای دکتر راجی خواهش دارم تا وقتی که رئیس بازرسی یا دیگری نیامده است و آن سند لازم را به شان نداده است ایشان بیان خودشان را یابیس بگیرند یا اسم برند و ضمناً هم نظر بمضمون مندرجات مصاحبه دیروز آقای نخست وزیر استیضاحی کرده ام که مقام ریاست تقدیم میکنند که بخوانند که این مصاحبه مخالف مصالح مملکت است و استقرار و تأیید نفت جنوب است و هیچ صورتی مورد قبول ملت ایران نیست .

نایب رئیس - در آخر جلسه خوانده میشود آقای مکی راجع بصورت جلسه اعتراضی دارید ؟

مکی - بله آقای دو موضوع است که بنده می خواهم باستحضار آقایان محترم برسانم یکی مربوط بصورت جلسات است که اخیراً بر حسب تصمیم هیئت رئیسه محترم مجلس شورای ملی صورت جلسات در خود اداره

تند نویسی تصحیح میشود و در جایگاه مجلس شورای ملی چاپ میشود و فریب هر روز جلسه مای بنیم که صورت جلسه مجلس شورای ملی چاپ شده بین آقایان نمایندگان باز حیات بنده و هیئت تند نویسی (بنده می خواهم عرض کنم این تصمیم را که هیئت رئیسه تصویب میکند آثار مشروطیت و اصل پارلمانی مجلس شورای ملی ایران را تقویت میکند . بنده خواهم در این مورد تجلیل و تقدیر کرده باشم هم هیئت تند نویسی را و هم تصمیم هیئت رئیسه مجلس شورای ملی را (مهدی ارباب - زحمت آقای صدر زادورا) بنده از همه آقایانی که زحمت کشیده اند و در این کار دخالت دارند تقدیر میکنم (سزاوار - اما بشرطی که برای بنده بفرستند) و تصور میکنم همه همکاران محترم بنده باین موضوع موافق باشند . اما مطلب دیگری که می خواهم عرض کنم اینست که اینجا ضمن ذکر صورت غائبین يك عده از آقایانی که تقاضای مرخصی کرده اند و مرخصی آنها در کسب یون عراض تصویب شده تقدیم بمقام ریاست هم شده است و این آقایان مراجعه می کنند که باینکه تقاضای مرخصی کرده ایم این مرخصی ها تصویب شده ما را اقبال منظور میکنند میخواستیم تقاضا کنیم اگر مجلس اجازه میدهد این مرخصی هائی که جزو دستور مجلس است در يك جلسه بتصویب مجلس شورای ملی برسد (صحيح است)

نایب رئیس - آقای دکتر راجی .

دکتر راجی - همانطور که در جلسه گذشته بنده از ریاست محترم دولت که در عین حال وزیر دادگستری هم هستند تقاضا کردم که تا یک هفته بیابند اینجا توضیحات کافی در اینجا بدهند اگر تا یک هفته یا دهر روز دیگر این توضیحات را ندهند بنده می آم اینجا واسامی آقایان را می گویم (صحيح است - احسنت) .

نایب رئیس - آقای سزاوار راجع بصورت جلسه است ؟

سزاوار - البته ، در صورت جلسه اگر مطالبی را بطور خلاصه یا تفصیل بنویسند بهتر این است که اظهارات نماینده ای را که مینویسند سرو دست شکسته نباشد بنده در جلسه قبل يك عراضی کردم راجع بدیوان کشور منظورم از این عراض این نبود که شخصیت های دیوان کشور را معرفی کرده باشم زیرا شخصیت های دیوان کشور همه شان معروفند و احتیاجی ندارند که دیگر بنده آنها را در پیشگاه مجلس معرفی کنم فقط می خواهم عرض کنم که در جریان رسیدگی دادگاهها و همچنین دیوان کشور در يك پرونده ای یا مورد رسیدگی بوده و از رسیدگی خارج شده یا وزیر خواسته یا معاون خواسته این نمایستی در مجلس شورای ملی بطور اسم بردن فلان قاضی مذاکره شده باشد بلکه بعضی بایستی از وزیر دادگستری جریان امور را سؤال کرد و وزیر دادگستری هم ممکن است که جواب آن قسمت را بندهم زیرا آموختن و گفتن باینصورت که فلان پرونده در چه ساعت از کجا خارج شده و بکجا رفته قضاتی کی ها بودند و جوابش را در روزنامه بدهند این صحیح نیست و این شایسته نیست برای دستگاه قضائی . آنها هم دیوان عالی کشور (صحيح است)

سال چهارم شماره ۱۱۴

نایب رئیس - آقای حادقی در صورت جلسه تذکری دارید ؟

حادقی - بله تمام آقایان نمایندگان محترم که در جلسه پیش و در پایان آن جلسه حضور داشتند درست بخاطر دارند که عده زیادی در بیرون جلسه بودند و خواهش شد که آنها را دعوت کنند و بنامند مقام ریاست فرمودند که اسامی آنها را ثبت میکنیم ، در جلسه دیگر میخواهیم و بهین کیفیت ما راضی بشویم و از جلسه بیرون رفتیم این در صورت مجلس قید نشده و الان تقاضا میشود از مقام ریاست مجلس که دستور بفرمائید همانطور که امروز در جلسه صحبت شده است و اکثر آقایان نمایندگان حضور داشتند این را عمل کنند برای اینکه تمام بیچارگی های این مملکت از این است که وقتی تصمیمی گرفته میشود عمل نمیشود (صحيح است) قانونها نظامات ، مقررات عمل نمیشود مجلس باید پیشقدم باشد ما تصمیم گرفتیم که ساعت سه ربع کم بظهر زنك جلسه را بزینم و دو و نیم بظهر جلسه را تشکیل بدهیم و اگر آقایان نبودند تعطیل کنیم حالا استعفا میکنم همانطوریکه تصمیم گرفته شده است اسامی آقایان خوانده شود بلکه وضع مملکت از این بهتر شود - آقا مردم ببنك آمده اند و عده ای از نمایندگان مجلس که اکثریت دارند از این وضع بیگاری مجلس بستره آمده اند

نایب رئیس - این بیانات آقا در صورت جلسه قید میشود و از جلسه آینه اجرا خواهد شد آقای مسعود ثابتی راجع بصورت جلسه فرمایشی دارید ؟

مسعود ثابتی - بله ، در جلسه قبل بنده پیشنهادی تقدیم کردم راجع بطرح مالیاتها که مطرح شود و در اینجا بنده توضیح دادم و در موقعی که میخواستند رأی بگیرند عده کافی نبود آقای رئیس فرمودند موقعیکه عده کافی شود رأی میگیریم و بنابراین این قسمت در صورت مجلس قید نشده بود و بنابراین در اول دستور باید تکلیف پیشنهاد بنده معلوم شود .

قرائت ورقه استیضاح آقای عباس اسکندری

نایب رئیس - استیضاح آقای عباس اسکندری قرائت میشود .

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی طبق ماده ۴۴ نظامنامه داخلی مجلس از جناب آقای ساعد نخست وزیر و دولت ایشان از نظر مشاوت مشترکی که دارند استیضاح دارم مواد برجسته آن بقرار زیر است :

۱ - سوء سیاست اقتصادی مخصوصاً آن قسمتی که مربوط بشرکت نفت انگلیس و ایران است (حادقی - این مرد میگفت می خواهم مسافرت بروم باز اینجا ماند که استیضاح بدهد و مجلس را متشنج کند ؟) فولادوند - خود آقا حادقی میخواستند نظم جلسه را رعایت کنند خودشان باعث افشاش میشوند) و از مصاحبه که با مخبر رویتز نموده

سال چهارم شماره ۱۱۴

اند اغراضند مینمایم و متن آن در روزنامه اطلاعات شماره ۶۸۳۴ مندرج است و میگویند که دولت من نیز صمیمانه میکوشد که در بین مورد از حقوق ملت ایران حمایت نموده و نسبت باجرای یا به از مواد امتیاز نامه شرکت نفت ایران و انگلیس بافشاری کند الخ ۰۰۰۰ و این مصاحبه صریحاً استقرار تأیید قرارداد منقور و مردود ۱۹۳۳ نفت جنوب است که هیچگاه این تمدید از طرف ملت ایران شناخته نشده است .

۲ - سکوت و عده اعتراض دولت نسبت به ساختمان تصفیه خانهها که در خارج از ایران از طرف شرکت بنامشود .

۳ - نسبت بسااست عمومی دولت و اعتراض با افراد دولت از نظر عدم صلاحیت .

تقاضا دارم دستور فرمائید برای تعیین روز استیضاح و جواب هرچه زودتر در مجلس شورای ملی حضور بفرمائید .

حادقی - روز شنبه دولت می آید و جواب میدهد .

۳ - اعلام وصول طرح قانون انجمن باصلاح قانون انتخابات انجمن شهر داری

نایب رئیس - متن استیضاح برای دولت ارسال خواهد شد برای تعیین وقت طرحی بقید دو فوریت از طرف آقای برزین (همه نمایندگان) . توجه بفرمائید چه عرض میکنم بقید دوفوریت راجع باصلاح قانون انتخابات انجمن شهرداری رسیده که در موقع خود مطرح خواهد شد

محمدعلی مسعودی - صحیح است بسیار طرح خوبی است

نایب رئیس - آقای حائری زاده راجع بسؤال حادقی - بنده اخطار نظامنامه دارم .

نایب رئیس مطابق کدام ماده ؟

حادقی مطابق مواد ۵۴ و ۵۵ آیین نامه تصریح میکنند در باب سؤالات که نمایندگان میتوانند در بدو و یا ختم مجلس از وزرا سؤالاتی بپرسند ، از موضوع سؤال باید زودتر قبل از وقت مستحضر کنند ، نماینده ای که سؤال نموده حق دارد بطور اختصار مجدداً بوزیر جواب بگوید ، وظیفه مقام ریاست است که نظامنامه مجلس را اجرا بکنند نظامنامه در مجلس حقیقه مبتدل و لغو شده است جناب آقای حائری زاده هم میخواستند از دولت سؤال بکنند و ما هم با کمال افتخار گوش میدهم اما بحث در تاریخ و جغرافی از دوره کورش کبیر و هخامنشیان کدر مورد سؤال نیست سؤال را باید بطور اختصار بفرمائید دولت هم جواب بدهد مجلس کهمه اش بران استیضاح نیست ما باید کار بکنیم قانون باید تصویب بکنیم وضع مملکت را باید اصلاح بکنیم خلاصه سؤال خودشان را بفرمائید دولت هم جواب بدهد . مجلس هم نظر خودش را بدهد .

۴ - بقیه سؤال آقای حائری زاده و جواب آقای معاون نخست وزیر

نایب رئیس - آقای حائری زاده دو جلسه صحبت فرمودند البته این جلسه سعی خواهند فرمود که بیاناتشان را باختصار بفرمایند و آقای طباطبائی

صفحه ۳۸۹

هم که برای جواب حاضر هستند و جواب خواهند داد بفرمائید آقای حائری زاده

حائری زاده - آیین نامه ای که آقای حاجی آقا بیان فرمودند آن کلمه اختصار مال جوابی است که نماینده پس از جواب نخست وزیر یادولت خواهد داد سؤال ممکن است خیلی مشروح باشد در این جا محدود نکرده سؤال را (صحيح است) .

دهقان - سؤال هم نباید مختصر باشد .

حادقی - این سؤال نیست ، سؤال یعنی پرسش **حائری زاده** - من اولاً از جناب نایب رئیس و مجلس تشکر میکنم در این جلسه با اینکه نیم ساعت بظهر بیشتر نماینده اول جلسه به من اجازه داده اند که مطلب خودم را بعرض مجلس برسانم که نماینده دولت پس از استماع جواب من را حاضر کند و طبل کشیدن جلسات را من تقصیر نداشتم در آخر جلسه وقتی که آقایان نمایندگان خسته شده بودند و زیاد کار کرده بودند به من نوبت میرسد چند دقیقه که صحبت میکنم تعطیل میشد این دلیل طول سؤال من نیست و ضمناً مردم از پس بدبخت و بیچاره هستند وقتی بکنفر وارد بچشم شد تذکر و اطلاع و مدارک و اسناد برای اوم فرستند و در این چند روزه برای من عکس بعضی از اوراق هکس بعضی از مناظر که آنها مدارک و ادله است برای کشف اوضاع این مملکت فرستاده شده شکایات جور واجور هم رسیده الساعه دو نفر از کارگروهائی مجلس خودمان شکایت کرده بودند که ما رای خود بیرون کرده اند من از آقای کارپرداز که پرسیدم معلوم شد بکنفری آنجا هست و کارهای آنجا را عهده دار است و او اشخاصی را میآورد و بکار می گمارد اگر قصوری شده است تقصیری شده است و کارگر را بیرون کرده اند مربوط بآن متصدی بوده و مربوط بکارپرداز بود ، خوب مردم بیچاره هستند ناله میکنند که در این سرمای زمستان بجای اینکه بانها کمک بشود کارگر را بیرون میکنند از کار و بدبختش میکنند بانها يك موقعی باید صحبت بشود مجلس برای کارهای اساسی است و عراض من تصور نمیکنم يك کارهای خصوصی و جزئی باشد يك موضوع کلی و مملکتی است که من در اطرافش مجبور شده ام بیاناتی اینجا عرض کنم و سؤال کنم ادله و پرسش خودم را هم باید عرض کنم تا وقتی که دولت متوجه باشد که با این مدارکی که بنده ذکر کردم سیاست داخلی او خراب است و برای اصلاحش باید اقدام بکند اگر دولت بهمان اصولی که معمول بوده تا بحال تکذیب بکند که مربوط بمن نیست و این سیستم حرفها باشد آن وقت من مدارک و اسناد در جواب دولت ارائه خواهم داد حالا خیلی مختصر و فهرست وار عرض میکنم . بریز روز رسیدیم باین قسمت از سؤال که نوشته است موضوع حمله باداره روزنامه صدای وطن و مجروح نمودن کارمندان آن و تخصص مدیر روزنامه مذکور بملت عدم تأمین جانی بمجلس شورای ملی و همچنین حمله باداره روزنامه کسری و سایر جرایم و آتش زدن چادر یکی از مدیران جرایم در اطراف تهران یکی موضوعی کدرش میخواستیم صحبت بکنیم همین بود بدیهی است هر يك از این وقایع جدا جدا موضوعی نیست که جنبه سیاسی داشته باشد . ممکن است نزاعهای شخصی و اعتراض خصوصی موجب این جریان شده باشد ولی باسوابق مقالات این

جراید و گزارش های کثیر را در منش بامورین زاندارمیری
محل ویش بینی این واقعه آتش زدن چادر روشن
میسازد که این عملیات سرچشمه دارد داخلی است
یا خارجی نمی آید. این منافع کیست و کجاست معلوم نیست
۳ - قتل و غارت های مسلحانه ای که در اطراف
تهران اتفاق افتاد با اینکه بعضی از مباحثین دستگیر
شده بودند ولی موضوع تا اکنون مسکوت مانده است
(سزاوار - صحیح است) موضوع شلیک ۲۷ خرداد
جمع می مجروحین آنها دیده شد و گفته میشد که
جمع می هم مقتولان را شده اند البته در نقاط دوردست
مملکت نقاطی که قوای تأمینیه بعد کافی نیست
نقاطی که اشخاص مسلح و سلسله زبید هستند
این قبیل اتفاقات ممکن است زیاد وعادی باشد
و ریشه و پایه خطر ناشکی نداشته باشد ولی در
تهران و نزدیک تهران که افراد عادی دارای
اسلحه نیستند ، فقط قوای انتظامی و قشونی
طبق قانون حامل اسلحه میتوانند باشند در دهیهای
مسلح از یک طرف در پشت دروازه تهران - حمله
و شلیک بمتظاهرين که بطرف مجلس برای ابراز عدم
رضایت خود از حکومت مزیر میآمدند مطلب را صورت
دیگری جلوه میدهند دستهای جنایتی برای واژگون
ساختن اساس آزادی مسلم در کار بوده خود ماها
ناظر بودیم که آقای رئیس دژبان و چند نفر از افسر
های شهربانی بمادت دوره دوسه سازی بیست ساله
صورت مجلس تنظیم کرده بودند که هجوم و حمله از
طرف مردم متظلم بدون سلاح بوده واستشهاد موجود
داشتند ولی معلوم شد این عمل برای سرکوبی آزادی
تهیه شده بود و در حضور خود من دور بین هکس
را برای محو آثار جرم میل داشتند بگیرند و موفق
نشدند و عکس فوری از عملیات تهاجمی مأمورین
رئیس دژبان موجود است چون آقای هژیر
شخص مرموزیست سر چشمه این جنایات مربوط
بارباب طمع داخلی است یا سر چشمه خارجی دارد
بر من مجهول است ...
۵ - ایجاد قطعی مصنوعی در مرکز و نقاط
دیگری که غله خیز بوده در سر خرمن بدیهی است
ملت ایران اگر از حیث تمدن جلوتر از زمان
ناصرالدین شاه نشده است عقبتر هم نرفته است وعده
جمیت این مملکت البته زیادت از آن دوره نیست زیرا که
اهالی بنادر جنوبی ما وسرحدات شرق و غرب مازقشاهای
مأمورین فاسد هجرت نموده و خالی از سکنه شده
است البته وسائل حمل ونقل امروز بر مراتب بهتر از
دوره ناصری است چه شده است که در سرخرمن با
بودن این تشکیلات هرجی - طویل دولت ایجاد
وحشت واضطراب در جامعه نمودند و حتی مملکت
را محتاج بغریب غله از خارج ایران ساخته
سر خرمن این کار را کردند حالا دولت عوض شد
این سیاست تند و این قطعی مصنوعی از بین رفت و در
زمان ناصرالدین شاه فقط یکی یا دو دغه ایران
گرفتار قطعی در بعضی از نقاط شده . و هر شخص
بصری را این مقایسه متوجه يك مراکز فسادى که
ایران را گرفتار قطعی مصنوعی سازند میسازند ریشه
این فساد در داخله است یا خارجه ؟ دولت بهتر میدانند
جناب آقای نخست وزیر خود شما در
مجلس بوده و فعلا نیز با نمایندگان خلعه و

آمیزش دارند هات اینکه چند جلسه مجلس برای
اختلاف تصویب یکدوازدهم و چهار دوازدهم متشنج
بود و بعد بانود رای موافق بودجه چهار دوازدهم
باسلام و صلوات تصویب شده بود آیا این و کلاه
اشکالاتی که برای تصویب چهار دوازدهم داشتند مرتفع
فرمودید ؟ مگر وحی و الهامی از يك مبدع غیبی
باقایان شده بود ؟ فراموش نمیکند روزی در مجلس
ختمی حاضر شدم و هاضمی از روی منبر خطاب به هیئت
حاکمه میگفت : ما نمیکویم دوره دمکراسی و
آزادیت ما میگویم ملت ایران همه فلام و کتیز
شما هیئت حاکمه هستند آیا فلام و کتیز خوراک و
لباس لازم ندارد؟ شما که تهیه روزفرار خود را دیده
و طبایره و انومیبل برای روز فرار موجود داوید
تکلیف این ملت بدیخت چیست ؟ که خوراک و پوشاک
ندارد و قدرت ایستادن و پای فرار ندارد با اینکه
من خود را شریک و طرفدار این هیئت حاکمه ای
که طرف تعرض و اعظ منبر بود نمی دانم ولی چون
مطالب حقیقت بود خجالت کشیدم که در صف هیئت
حاکمه باشم و حرفهای او را تصدیق دارم گرچه
رقصانیهای که در داخل و خارج مجلس برای بیزار
کردن ملت از مشروطیت میشود سرچشمه ای دارد
دولت باید از آن سرچشمه اطلاع داشته باشد
روز تصویب چهار دوازدهم اشخاصی که
آمدند بمباط مجلس برخلاف نظام و مقررات اینها
از کارمندان گرسنه دولت بودند ؟ (مکی - خیر ابتدا)
با استفاده شده بودند برای همچو روزهایی ؟ (باتماقلج
حقوقشان را نداده بودند آمدند حقوقشان را بگیرند)
این تلگرافاتی که از ولایات علیه بعضی از آقایان
نمایندگان بر گزمخبره شد از بندر یه لوی بعد از
کشته شدن يك نفر سرباز و نطق آقای معتد
دماوندی و اراک و بعضی از نواحی دیگر آیا از
چه منبع فیبی بآنها الهام شده بود که این دو سفر
نماینده خیانتکارند ؟ (مکی - آقای شکرانی از دربار
تعبیر کرده بود) (همه نمایندگان) (دهقان -
بدر بارچه مربوط است) (مکی - سند نشان میدهم)
که مطیع دستور بعضی مراکز نشوند همین مسخره
بازیها در دوره شاه سابق کارا شده با بدست
قشونی یا بدست شهربانی خلاصه اشخاص متعلق و
چاپلوس در همه دنیا هستند که بنفع مراکز قدرت
برخلاف اراده و میل قلبی خود ایجاد تشنج میکنند
ولی دولت باید ریشه فساد را قطع کند اگر منبع
داخلی دارد شدیداً مجازات نمایند و عاملین و مباشرین را در
راس کارهای حساس مملکتی بگذارند و اگر ریشه خارجی
دارد بر ملت ایران روشن سازند که از چه منبع
است اگر تصدیر مجلس شورای ملی ایران شکایت از
بیمه الذبهای کمیانی نفت جنوب است و یا از شلیات بحر
خزر معلوم کنند و اگر تصدیر بعضی از افراد
نمایندگان این است که چرا میل ندارند دوره وحشت
و ترور، دوره قلدری و زور تجدید شود آنرا هم
روشن سازند که سرچشمه این گریه رقصانیها کجا
است ؟ اگر دولت میتواند باین بازیهای مسخره خانه
دهد مشغول کار باشد خدا یش و یناه او من هم بسهم
خود برای حمایت او فداکاری خواهم کرد و اگر
دولت قادر نیست باین بازیهای مسخره خانه دهد
چرا کیسول جنایات میشود و برده روی خرابکارها

کشیده این ملت را بنویس خورش سرگردان نگاه
میدارد برود استعفا بدهد در این موضوع بیشتر
صحبت نمی کنم در خانه اگر کس است يك حرف
بس است . . . هفت - اظهارات وزیر امور خارجه
سابق در اندرون راجع بتغییر قانون اساسی ایران بومذا کره
نامبرده با اولیای دولت انگلیس این موضوع در واد بولندن
منعکس شد (عباس مسمودی - تکذیب شد) من
نیخواهم تصدیق بکنم این موضوع در رادیو لندن
منعکس شده است یا دروغ من نمیدانم تا نباشد
چیز کی مردم نگویند چیزها قانون اساسی ایران
گوهر گرانبهائی است که باوجود فداکاریهای زیاد
از طرف ملت ایران مخصوصاً حاجی اسلام خیلی ارزان
بدست ما آمده است ولی مفت از دست نخواهیم داد
هیچ مقامی غیر از اراده ملت ایران صالح برای بحث در
این موضوع نیست (صحیح است) مجلس دولت شاه گدا
حق ندارند دست تعدی و تخلفی باین گوهر گرانبهائی
ملی دراز کنند یکدفعه در نتیجه حوادث دنیا تشنج
مصنوعی در ایران درست شد و محیط مساعد بود
چهار اصل قانون اساسی تغییر کرد اطمینان دارم که
دنیای امروز مساعد با تشنجهای مصنوعی و کسک
بفکر های دیکتاتوری نیست دنیائی که دیکتاتور
عادلی مثل هیتلر را بیست و نابود کرد در مملکت ما
يك افراد کثیفی نمیتوانند نقشه قلدری را مثل ۲۸
سال پیش طرح ریزی کرده و ملت ایران را بروز سیاه
نشانند آیا دولت در این موضوع تحقیقات کرده ؟
کسانیکه مقدرات ملت ایران را عقیده دارند در
وزارت خارجه انگلستان باید حل کنند بعقیده من
بنفع ملت ایران مهذورالم خواهند بود ایران ملت و
مملکتی آزاد دارد کسانیکه برای کار های داخلی
ما عقیده دارند باید با خارجه هاقطع و فصل کنند باید
نیست و نابود شوند (صحیح است) جناب آقای ساهد شاد
این موضوع تحقیقاتی کرده اید ؟ اگر اطلاهی دارید
مجلس شورای ملی را مطلع سازید و کسانی که
این رویه غلط را میل داشته اند تعقیب نمایند مجازات
کنید این قانون اساسی ناموس ملت ایران است حق
ندارند با جانب در موضوعات مربوط بداخل ایران
وارد مذاکره شوند چه مستقیم و چه غیر مستقیم
هشتم - ایجاد اختلاف در بین مملین ما دانشجویان
دانشگاه تهران و کارگران یکی از موضوعات است که دلیل
سؤال بنده در این قسمت بود این موضوعی است که از چند
سال پیش با نظر طرف سرمایه کسب و قدرت اشخاص
شده است هر چند روز یکدفعه میشنوم این اتحادیه
علیه آن اتحادیه این افراد علیه آن افراد بفره های
یوچ حمله و تعرض میکنند از دانشجویان در دانشگاه
تهه میگیرند (حاذقی) در مملکت هزار خلاف قانون میشود
کسی حرف نمیزند هر دسته کارگر هر روز برای يك
زن و مردی زنده باد مرده بدمیکشند در مسافرت های
منسویین دربار در ولایات دانشجویان بدیخت را از
تعصیب برای تشریفات وزنه باد کشیدن باز میدارند
آقایان شاه برای مملکت است نه مملکت برای شاه
افراد فامیل سلطنتی البته بیش از دیگران
بایند رعایت مصالح عمومی را بنمایند
اصل ۹۰ قانون اساسی - شاهزادگان طبقه اول
یعنی پسر و برادر و صوی پادشاه مصر نمیتوانند
بوزارت منتخب شوند - این اصل بدون فلسفه نوشته
نشده است معنی این اصل آن است همچنانکه شاه از

مسئولیت میری است و حق دخالت در کارها نیست که ایجاد
مسئولیت کنند و در اشخاص نزدیک مقام سلطنت نباید
متصدی کارهایی که - مسئولیت دارد بشوند تا احترام
مقام سلطنت بیشتر طرف توجه بوده و قلمبالت ایران
این مقام احترام بگذارند .
اشخاصیکه از راه تملق و چاپلوسی در پیشگاه
اعلیحضرت همایونی بمخالطه و سفسطه و سهله تشریفات
اجباری فراهم میکنند باید از طرف دولت تعقیب و
مجازات شوند .
۱ - مراسم بدست من رسیده است تحت شماره
۴۴۰۱ وزارت کار دستور میدهد بداره کار آذربایجان
که کارگران را متوجه اتحادیه اسکی سازید
(نمونه نمایندگان) آیامامورین دولت چه حق دارند از
مقام وموقعیت خود له با علیه يك اتحادیه اقدام نمایند ؟
البته تمام افراد در مرام و مسلک آزاد میباشند ولی
وقتی متصدی شغل دولتی شدند حق ندارند در این مقام
کاز طرف عموم بآنها امانت داده شده خیانت کنند و
از یکدسته بپیل خود حمایت و برای دسته دیگر
کار شکنی نمایند . (جمال امامی - تاریخش کی است؟)
مراسم دیگری نیز بدست من رسیده است تحت شماره
۲۰۵۷۸ - ۱۰۰۸ - ۲۷ شنبه ۴ رکن ۲ بوزارت
کشور دستور میدهد اشخاص را از اداره آمار خارج
سازند . (هامری) اگر کجامینویسند ؟ از وزارت جنگ کن
دوم بوزارت کشور می نویسند که این اشخاص را
از اداره آمار بیرون کنید من تحقیق کردم گفتند
رکن ۲ اداره جاسوسی است چه حق دارد در
کار وزارت کشور و سایر ادارات دخالت کنند .
مدارک دیگری نیز هست که ممکن خواهد بود در
کمیسیون مخصوصی که جناب نخست وزیر تشکیل
دهند ارائه و تقدیم دارم .
قسمت نهم - عنو مجرمین مسلم که بساعت
تجری سایر غازتگران و جنایتکاران شده است در
این موضوع محتاج بتوضیح نیست معلوم میشود کسی
که مخالف اطاعت کور کورانه باشد در مملکت باید
بسخت ترین مجازات ها او را مجازات کنند، دزدی
آدم کشی قابل عنو و ترحم و بخشش است ؟
در این موضوع محتاج بتوضیح نیست رفقای
میر مثل آقای مهندس رضوی در اطراف این موضوع
صحبت کرده اند جای تعجب است که درخواست تمیز
خسرو روزبه رد میشود ولی امثال البرز، امان یور
مقتاری مورد عنو واقع شده از عطیه ملوکانه بهره مند
میگردند
دهم - توطئه علیه ارباب مطبوعات و نویسندگان
جراید بوسیله تصویب نامه .
یازدهم - حمله بر دیروز نامه ملی با باد خرابان
فردوسی .
دوازدهم - آن اتفاق مسخره آمیزی که بقصد
از هاب مردم در پایتخت نزدیک دانشگاه و سایر
خیابانها اتفاق افتاد جمعی مجروح و گفته میشود بعضی
متول شده اند .
در ۲۸ سال قبل از طرف کسانیکه مسلح و بدون
اجازه حکومت مرکزی بشکل یاهی وارد تهران شدند
حمله بر مدیر روزنامه نمودند مدیر روزنامه (عشقی)
را شکستند تلگرافات از ولایات علیه مجلس نمودند

و موفق شدند که آزادی را مرقه از بین ببرند
و چند سالی هارت نماینده ولی دنیای امروز و مردم
امروز غیر از دنیا و مردم ۱۲۹۹ میباشند بملاوه عمل
کودتا علیه شاه وقت خواهد بود و بدیهی است
اعلیحضرت جوان قلبی میل ندارند دیگران از قدرت
ما فوق قانون استفاده کرده شاه و مملکت را بمخطر
اندازند این عملیات که تمام بضرر شاه و مملکت
است با افعال شاه انجام میگردد لازم است دولت کنونی
کمیسیونی از اهالی فن غیر از متعلقین و چاپلوسها
تشکیل داده من حاضر بمدارک ریشه فساد را معرفی
نمایم و دولت بدون معاضده کاری خائن و مفسد را
طبق قوانین مجازات کند ولی اول باید رجال دوره
شعبین تهیه نمود مخصوصاً لازم است مراقبت شود
که دست مأمورین شهربانی و بار که موجود در کار
نباشد .
می شنوم که دوسه ۱۷ آذر را که آقایان محمد
رشاد و عطیبا تهیه نمودند و مسکوت ماند مشغول
هوس کردن اوراق آن هستند راست یا دروغ نمیدانم
بهر حال نباید این دستگاه فاسد مأمور تحقیق باشد
اگر نماینده مجلس موضوعی را پرسش کند چون
تمام اطلاعات تحت اختیار دولت است دولت باید جواب
قانع کننده ای بدهد پرسش من فقط در کلمه است
آیا دولت متوجه این جریانها هست یا نیست ؟ اگر
هست چه اقدامی کرده و چه نقشه ای دارد که مات
ایران مجددا گرفتار این بدبختیها نشود .
جناب آقای ساهد این موضوعاتیکه ذکر شد
نمیتوان گفت چون قبل از دولت شما بوده مسئول شما
نیستید تمام خوبیها و بدیهای دولتهای سابق بارث
بدولت حاضر رسیده است
بیش از این امروز مقتضی نیست که صحبت شود در جواب
فرمایشات جناب آقای نخست وزیر ممکن است صحبت
هائی داشته باشم که بعداً عرض میکنم .
دونفر رفیق محترم من آقای آزاد و آقای مکی
بن نمایندگی دادند که مطالبشان را برض دولت
برسانم و جواب دولت مرحمت کنند و آقایان برای اینکه
کار مجلس زود بچریان خودش بیفتد صرف نظر از
نطق در این مورد فرمودند ولی اگر دولت جواب
اطمینان بخشی ندهد مادر جواب دولت لابد با مدارک
واسناد مشروحه صحبت میکنیم و دیگر باین مختصر
قناعت نمیکنیم .
نایب رئیس - آقای طباطبائی .
معاون پارلمانی نخست وزیر (آقای طباطبائی) -
سؤالات آقای حائری زاده ۱۲ فقره بود ولی بطوری که
آقایان ملاحظه فرمودند و استماع فرمودند مطالبشان
اظهاراتشان چندین برابر سؤالات بود (حاذقی) یعنی
فرغ زاید بر اصل (خلاصه اینکه در مواد نظامنامه
یعنی ماده ۴ و ۵ و ۶ نظامنامه مخصوصاً قید شده است
بیش بینی شده است که سؤال قبلا باید باستحضار وزیر
مسئول یا دولت برسد این است که دولت باید استحضار
داشته باشد از مطالبی که گفته میشود و وزیریکه
شخصی که بمخواه جواب بدهد با استحضار و با وقوف بمطلب
حاضر الذهن باشد و جوابی که داده میشود روی مبنی
اساس صحیح و محکم قرار بگیرد من باب مثل آقای
فرمودید که راجع بوزارت کار يك مراسم ذکر شد
نمایش ذکر شد این جزه سؤال بود و میبایست با

داده شده باشد که ما هم رسیده گی کرده باشیم و روشن
شده باشیم و استحضار داشته باشم و جواب بدهیم این
را من باب مثال عرض میکنم . انشاه الله در ضمن جلسات
آینده باز راجع بمطالبی که در سؤالات بود و بادر
مطالبشان گفتند جواب مقتضی از طرف دولت داده
خواهد شد اما ۱۲ فقره سؤالی که آقا فرمودید
جوابی که از طرف دولت تهیه شده است من برض
مجلس شورای ملی میرسانم .
دوات خیلی خوشتر میشود که آقایان نمایندگان محترم
اگر مطالب لازمی باشد بپرسند تا هم جواب عرض
شود که سوه تفاهمی رخ نهد هم از راهنماییها و
تذکرات آقایان در اجرای اصلاحات و انجام کارها
استفاده کنیم .
آقایان حائری زاده و آزاد و مکی نمایندگان
محترم دوازده فقره سؤال از دولت نموده اند که
گویا بجز يك مطلب که مربوط بیک نزاع با بقول آقایان
حمله بر سردیر يك روزنامه است بقیه سؤالات مربوط
بزمانهای قبل از تصدی این دولت بوده است و لابد
اگر نزاع یا تعرضی واقع شده باشد در صورت مراجعه
مقامات صلاحیتدار از مجاری قانونی تعقیب خواهند
کرد . نسبت بقضیه قتل مرحوم محمد مسعود چنانچه آقایان
بهتر اطلاع دارند از طرف مراجع العالمه اقدامات
لازم بعمل آمده است (متمم دماوندی) مراجع صلاحیت
ندارند حرف در اینجا است) در دستگاه دادگستری
قضات بیفرض وبا وجدان بسیار داریم (حائری زاده
بآنها مراجعه نشده) و این قضیه مورد تحقیق و
تعقیب بود و از طرف رئیس محترم دولت هم تا کیدات
لازمه بمأمورین کشف جرم و دادسرا بعمل آمده
است . در موضوع حمله بداره روزنامه مورد سؤال
تا این تاریخ کسی شکایتی در اینباب نکرده
و مراجعه بر رئیس محترم دولت نشده است و همچنین
در مورد تعصن يك مدیر روزنامه در مجلس و غیره
که گویا سابقاً اتفاق افتاده در مدت کوتاهی که این
دولت عهد دار امور کشور است نه چنین وقایعی
رخ داده و نه شکایتی رسیده است . اما این که از قتل
و غارت های مسلحانه برسیده اند از روزیکه این دولت
تشکیل شده همه میدانند که خوشبختانه در هیچ جا
چنین وقایعی اتفاق نیفتاده است حوادث بیست و هفت
خرداد مربوط بزمان تصدی این دولت نبوده مهملنا
بمسئولین امر و مقامات مربوطه دستور های لازم
در کشف حقایق داده شده است و همین که بیرونده
امر تکمیل شد نتیجه برض مجلس شورای ملی خواهد
رسید . در باب قطعی مصنوعی که گویا مقصودشان
کمبایی نان در ماههای گذشته است اخیراً توضیحاتی
در اینباب بمطبوعات داده شده و آقایان بخوبی مستحضرنند
که مقارن تشکیل این دولت وضع نان خیلی اسباب
نگرانی شده بود و از طرف دولت در اولین قدم مسئله
به بود نان و تأمین مصرف غله تهران و تمام کشور
بیش از هر چیز مورد توجه اقدام عاجل قرار گرفت
و با اقداماتی که بعمل آمده بهودی معدوسی در
وضع نان حاصل و رفه هر گونه نگرانی که محققاً
مورد تصدیق آقایان نمایندگان محترم نیز میباشد

گردیده و با اهتماماتی که از طرف دولت بعمل آمده وضعیت بصورت هادی برگشته است. رفعت حملات منظم و با برنامه که اشاره فرمودند از طرف پاره اشخاص و برخی جرائد بوقه ممتد، میشود شاید زیاد باشد اگر بگویم که دولت هیچگونه مداخله ای خارج از وظایف قانونی خود در کار مطبوعات ندارد و همچنین در خصوص مطاوبه تلگرافاتی که میگویند مجبور بوده و برهائیه بعضی از آقایان نمایندگان رسیده تعقیب و رسیدگی منوط بشکایت نماینده محترم در محکمه صالحه است البته اگر چنین شکایتی شود دولت در رسیدگی بآن انجام وظیفه خواهد کرد راجع باظهاراتی که بوزیر خارجه سابق در لندن نسبت داده شده بود اولاً چنین اظهاری از طرف وزیر امور خارجه سابق نشده است. ثانیاً موضوع مذاکره در خصوص امور داخلی ایران بقدری بی اساس بود که در همان موقع چه از طرف رادیو لندن وجه از طرف وزارت امور خارجه تکذیب گردید و مقامات صالحه انگلستان نیز از انتشار این خبر مجعول اظهار تأسف نمودند.

در موضوع تولید اختلافات و تشنجاتی که اظهار داشته اند بین مملکت و دانشجویان ایجاد شده است اختلاف بین آنها بدولت ارتباطی نداشته و آقایان محترم اطلاع دارند که نسبت بمملکت از طرف دولت سخت گیری بعمل نیامده است و بطور کلی در این قبیل امور کمال مراقبت شده و میشود که هر کس بکار خود با اهلاقه مندی بپردازد مضمون مجرمیتی که اشاره کردند خودشان استحضار دارند که هنوز از طرف دولت حاضر تقاضای عذری بعمل نیامده است. اما ارباب مطبوعات که موضوع یازدهمین سؤال آقایان است البته مستحضر هستند که رئیس محترم دولت شخصاً با مدیران محترم جرائد در تماس هستند و معتقدند که از نظریات و نشریات سودمند روزنامه های ملی وطن پرست که در حقیقت هادی و راهنمای افکار عمومی هستند باید استفاده نمود ولی نمایندگان محترم قطعاً تصدیق دارند که متأسفانه بارها در باب قلم حایت حیثیت و نزاکت رانی نمایند.

آخرین سؤال مربوط بود با فحار چند فشنک که متأسفانه باعث زخمهای بسیار سطحی نه نقر شده بود در این باب همانطور که آقایان ملاحظه فرمودند در اعلامیه های مقامات مربوطه توضیحات لازم داده شده است دولت امیدوار است این توضیحات مورد قبول خاطر آقایان نمایندگان محترم واقع شود و در آینده نیز با نهایت امتنان بسؤالات آقایان در مسائل جاریه جواب داده خواهد شد و سعی دولت همواره مصروف بحفظ امنیت عمومی و رعایت اصول مشروطیت و احترام بافکار عمومی خواهد بود.

بنده از این فرصت استفاده میکنم در جلسه سابق مجال نشد مرض آقایان پراسانم که بکم مقدار مطالبی راجع بوزارت دادگستری در جلسه گذشته قیل از دستور اینجا صحبت شد بنده با اینکه اطمینان داشتم باینکه آقای بوذری از قضات صالح (نورالدین امامی صبیح است ایشان مرد درستی هستند) از قضات صبیح العمل و درست و مجرب هستند و با مراقبت کامل دولت ممکن نبود و ممکن نیست که صحنی برخلاف رویه و بر خلاف قانون انجام شود مضافاً شخصاً تعقیب کردم و میتوانم به آقایان اطمینان بدهم که

همی بر خلاف ترتیب رخ نداده است. استواران صبیح است بنده خود هم پرسیدم (اسلام) بنده دارم وزیر عالی به اجازتین دستگیر دادگستری ناظر بر تمام جریان دادگاهها و محاکم است از لحاظ حسن جریان و کارهای جاری در دادگستری بنا بر این لازم بود که اینجا تصریح بکنم و با آقایان نمایندگان اطمینان بدهم که جریان امور وزارت دادگستری با اهتمامی که هست و با زحمتی که آقای بوذری میکنند امیدوار هستم که سورت خیلی بهتری پیدا بکنند (صبیح است)

نمایندگان - دستور - دستور - **حائری زاده** - اجازه می فرماید ؟ بنده توضیح دارم **نایب رئیس** - بظور اختصار می توانید توضیح بدهید.

حائری زاده - فرمایش جناب معاون نخست وزیر تصور نمی کنم هر کس دیگر را هم که بجای من بود قانع میکرد زیرا که من نخواستم استباحت بکنم بگویم دولت مقصود است در این جریان که بگویند اینها در این چند روزه ما نبوده و قیل بوده است تمام اینها فرد فردش را خود من تصدیق کردم که اگر به تهنائی هیچ جنبه سیاسی نداشت معده مسعود را ممکن است دشمنی داشته وزده اند او را کشته اند فلان مدیر روزنامه هم کسی با او خصوصی داشته رفته چادرش را آتش زده بگذردی هم توی دروازه تهران شده است يك بمب دستی یا مسلسلی توی اتومبیل های جیب يك دیوانه ای يك بیبی را بد ساخته است یا يك شریر رفته شرارتی کرده است تمام این قضایا فرد فردش آن اندازه طرف توجه نبوده خود من در این موضوع توضیح دادم ولی مجموع من حیث المجموع اینها از فساد

نمایندگان - دستور - دستور - **کشاورز صدر** - آقا پیشنهاد بنده مقدم است **۵ - ختم جلسه بعنوان تفنی** **نایب رئیس** - پیشنهادی رسیده که ۱۰ دقیقه تفنی داده شود بنابراین جلسه را بعنوان تفنی ختم میکنم.

حاذقی - آقا بنده مخالف ختم جلسه باید با اجازه مجلس باشد. (۲۵ دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد) **نایب رئیس** مجلس شورای ملی - **جواد گنجی**

که روی صندلیها نشسته اند و مملکت را باین روز سیاه نشانده اند اینها را مجازات بکنند اینها را نیست و تابودشان کنند نه اینکه ما بنشینیم محافظه کاری بکنیم، سکوت کنیم در مقابل این حوادث و این وقایع که من حیث المجموعش مملکت را بنیستی دارد میرود دولت هم نباید بکشد زمان من نبود، مربوط بمن نیست. فضات تحقیق میکنند چه دستگیر می؟ این دستگیر یار که بدتر از زمان و دوره معذرتی شده امروز مردم اعتماد نمیکند بر وند آنگاه کارشانرا انجام بدهند دستگیر بکنند اجابتی که ۲۰ سال عادت کرده دوسه سازی بکنند امروز جزء مسائل عادی شان است با کمال وقاحت دوسه میزنند جلوی چشم ما مردم شلیک میکنند بدهم هم میگویند هیچ چیز نبود مردم هجوم کرده بودند از بالا خانه متعلق بروزنامه آقای آزاد شلیک شده بود کیک شهادت داده دروغها میسازند این وقایع که اتفاق افتاده و از توی اتومبیل شلیک کردند بدم آن اتومبیلی که شیشه اش سوراخ - سوراخ شده است انفجار بمب کشته هارا سوراخ، سوراخ نمیکند از این میرود این مسلسل بوده. باید کبسیون فنی باشد اینها را رسیدگی بکنند مسیبن این جنایات را که میخواهند حکومت نظامی درست بکنند پیدایشان را در یابورند. ما یک روزی قانون حکومت نظامی را برای جلوگیری از مرتجعین و مستبدین گذرانیم امروز بلاي جان آزادی شده است یکدسته ای هم ۲۰ سال عادت کردند در این مملکت و امروز میخواهند بهانه بکنند که دو مرتبه آن اوضاع را تجدید بکنند این فرمایشات شما جواب من نبود من آقای ساعد را آدم خوبی میدانم ولی این جریان و این وضع مملکت را دارد به نیستی میکشاند يك کبسیونی تشکیل بدهند این اسناد و مدارک را من آنجا تقدیم میکنم.

راجع بکشف قاچاقهای مهمی در بندر جنوب درج شده و این اخبار در این اواخر بانواع مختلف در محافل و مجالس تمییر و تفسیر و نسبت هائی بکنایه و با بتصریح بمقامات مؤثر و اشخاص ذی نفوذ در کشور اشاره میشود که در این اعمال شرکت داشته و یا از اشخاص مهم حمایت کرده اند بنابراین تئنی دارم جناب آقای نخست وزیر بنا حضور در جلسه هائی توضیحات لازم در اطراف این انتشارات اظهار واشخاص ذی دخل را معرفی فرمایند.

جواد گنجی **استاد مجلس**

روز ۴ شنبه ۲۲ - ۱۰ - ۲۷ چهارم بد از ظهر کبسیون بودجه با حضور آقایان وزیران و معاونین وزارت دارائی و جنگ و رئیس اداره تسلیحات ارتش و قورخانه بریاست آقای مه رسید علی به هائی تشکیل گردید. بدو تبصره پیشنهادی وزارت دارائی راجع بحقوق بازرس دولت در بانک ملی مطرح پس از مذاکراتی چون در اساسنامه بانک ملی تصریح شده که تعیین میزان حقوق بازرس دولت در بانک بادولت بوده و پس از تصویب هیئت وزیران قابل پرداخت است لذا قرار شد شرحی بوزارت دارائی نوشته شود که پرداخت حقوق بازرس دولت پس از تصویب هیئت وزیران مانی ندارد - سپس تبصره پیشنهادی آقای موسوی راجع بازیداد سرمایه بانک کشاورزی و امور دیگر مربوط بقرضه بکشاورزان و پیشنهاد آقای مهندس رضوی راجع با گهی های دولت در جراید و روزنامه رسمی و همچنین پیشنهاد دیگر ایشان راجع با استخدام متخصصین خارجی برای اکتشاف معادن نفت و غیره مطرح و قرار شد بعد از مطالعه آقای وزیر دارائی مطرح شود.

تبصره پیشنهادی آقای معتمد دماوندی راجع بسد بندر یهلوی و بلوار آنجا مطرح بانظر موافق به بعد موکول شد.

بعد تبصره لایحه وزارت جنگ در خصوص اعتبار دومیلیون لیره از محل وجوه درآمد نفت برای تعمیرات کارخانجات اسله سازی و خرید فشنک از خارجه مطرح پس از توضیحاتی که نمایندگان وزارت جنگ در لزوم پیشنهاد مزبور داده اند مذاکرات کافی دانسته شد و رای در پیشنهادات جلسه بعد روز یکشنبه بعد از ظهر موکول گردید ساعت هفت و نیم بعد از ظهر جلسه ختم شد.

کبسیون بهداری که قرار بود روز ۴ شنبه ۲۲ - ۱۰ - ۲۷ ساعت ۱۱ تشکیل شود بواسطه عدم حضور اکثریت تشکیل نگردید.

توانین

قانون اصلاح ماده دوم قانون مصوب ۱۸ خرداد ماه ۱۳۲۷

ماده واحده - کلا هائی که تا تاریخ تصویب قانون ۱۸ خرداد ماه ۱۳۲۷ اعتبار آن بوسیله بیگانگان در بانکهای مجاز باز شده و یا اسناد وصولی آن به بانکهای مجاز رسیده و یا بوجوب اسناد حمل کشتی بمقصد ایران برای بیگانگان حمل شده مشمول ماده ۲ قانون مصوب ۱۸ خرداد ماه ۱۳۲۷ نخواهد بود.

تبصره (۱) - کلا هائی که بارز دولتی وارد کشور شده است یا میشود باید با سود صدی یا نژده دراختار مصرف کنندگان گذاشته شود متغلفین مشمول قانون کبتر گران فروشان خواهند شد.

تبصره (۲) - هر کسی برای ورود کالا ارزی از دولت دریافت دارد و بصرفی که دولت برای آن ارز داده است نرساند و یا بقیمت آزاد در بازار سیاه بفروشد و یا از طریق دیگر سوء استفاده نماید و یا جنسی که با ارز دولتی تهیه میکنند از قیمت مقرر قانونی گرانتر بفروشد کلاهبردار محسوب و طبق ماده (۲۳۸) قانون مجازات عمومی قابل تعقیب کیفری است.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی و یکم تیر ماه یک هزار و سیصد و بیست و هفت به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

۵۵۸۰۰ رئیس مجلس شورای ملی - **رضاحکمت**

شماره ۱۶۷۷۰ * * * * * ۱۳۲۷-۹-۴

وزارت اقتصاد ملی

عطف بنامه شماره ۱۰۰۸۷ - ۲۰۳۱۵ اشعار میدارد. قانون اصلاح ماده دوم قانون فروش برنج در جلسه ۳۱ تیر ماه ۲۷ به تصویب مجلس شورای ملی رسیده و برای صدور فرمان آن طبق معمول اقدام شد ولی چون بنده گمان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در مسافرت اروپا تشریف داشتند و توشیح آن بقوریت میسر نبود تلگرافاً اجازه فرمودند قانون مزبور از تاریخ تصویب بوقوع اجراء گذاشته شود امر به مبارک ملو کانه در تاریخ ۷ مرداد ماه ۲۷ ضمن شماره ۸۶۴۰ بوزارت اقتصاد ملی ابلاغ شد و فرمان اجرای قانون هم در تاریخ شهریور ماه ۲۷ بصحه مبارک ملو کانه موشح و ضمن شماره ۱۰۹۰۸ - ۲۱ - ۳۲۷ بوزارت اقتصاد ملی ابلاغ گردیده است.

سؤال است نمایندگان

جناب آقای رئیس محترم مجلس شورای ملی

تئنی دارم جناب آقای نخست وزیر اصلاح فرمایند که برای جواب سؤال ریر در مجلس شورای ملی حضور بهم رسانند.

اخیراً در بعضی از روزنامه های تهران اخباری

شماره ۱۲۸۳۹ ۲ مرداد ۲۷

بخشنامه

شماره ۱۷۸۸۸ ر ج ۴۱۴۲ ۱۳۲۷-۹-۲۸

بخشنامه بعموم دادرهای شهرستان و استان

بطوری که از وزارت جنگ اطلاع میدهند غالباً اتفاق افتاده دادرها نسبت بیرونده فرار عدم صلاحیت صادر و متهم را بدادسرای نظامی اعزام نموده و مراجع نظامی نیز خود را غیر صالح تشخیص و مبادرت بصدور فرار عدم صلاحیت نموده اند و در نتیجه حل اختلاف هم دادرهای عمومی صالح معرفی شده و لذا متهمین اعزامی با ایجاد هزینه فوق العاده به محل اعاده گردیده اند برای احتراز از اشکال فوق مقرر می شود پس از صدور قرار عدم صلاحیت در دادسرا بیرونده امر بدادسرای نظامی فرستاده شود ولی متهم در بازداشتگاه همان محل باقی بماند و اعزام متهم از شهری به شهری دیگر طبق درخواست دادرهای نظامی انجام گیرد.

بجای وزیر دادگستری

شماره ۱۲۸۶۴ ر ج ۲۶۴۴ ۲۷ مرداد ۲۷

آقای علیرضا امیدی دفتر بار دفتر اسناد رسمی

شماره ۱۱ رقم

بموجب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر قم منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید

وزیر دادگستری

شماره ۱۲۹۹۱ ر ج ۲۶۲۳۰ ۲۷ مرداد ۲۷

آقای حسن صباحی بیدگلی

بموجب این ابلاغ دفتر شما را در دهستان بیدگل کاشان برای ثبت ازدواج رسیت میدهم

وزیر دادگستری

شماره ۱۲۹۹۳ ر ج ۲۶۲۳۲ ۲۷ مرداد ۲۷

آقای فضل الله میرزادی

بموجب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه ۳ میمند شیراز منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید

وزیر دادگستری

شماره ۱۲۹۸۷ ر ج ۲۶۲۴۰ ۲۷ مرداد ۲۷

آقای سید صدرالدین روضاتی

سردفتر ازدواج و طلاق اصفهان

بموجب این ابلاغ استعفای شما از تصدی دفتر طلاق پذیرفته میشود

وزیر دادگستری

شماره ۱۲۸۳۹ ۲ مرداد ۲۷

بخشنامه

شماره ۱۷۸۸۸ ر ج ۴۱۴۲ ۱۳۲۷-۹-۲۸

بخشنامه بعموم دادرهای شهرستان و استان

بطوری که از وزارت جنگ اطلاع میدهند غالباً اتفاق افتاده دادرها نسبت بیرونده فرار عدم صلاحیت صادر و متهم را بدادسرای نظامی اعزام نموده و مراجع نظامی نیز خود را غیر صالح تشخیص و مبادرت بصدور فرار عدم صلاحیت نموده اند و در نتیجه حل اختلاف هم دادرهای عمومی صالح معرفی شده و لذا متهمین اعزامی با ایجاد هزینه فوق العاده به محل اعاده گردیده اند برای احتراز از اشکال فوق مقرر می شود پس از صدور قرار عدم صلاحیت در دادسرا بیرونده امر بدادسرای نظامی فرستاده شود ولی متهم در بازداشتگاه همان محل باقی بماند و اعزام متهم از شهری به شهری دیگر طبق درخواست دادرهای نظامی انجام گیرد.

بجای وزیر دادگستری